

Wat is een verhaal? enkele schematische notities

Het klassieke verhaal zonder literaire pretenties heeft drie kernelementen:

1. Een verhaal vindt zijn bron in de drijfveren van de hoofdpersoon, hoe je die veren ook benoemt. Zonder een alles drijvende **drang** (wil, motief, missie, doel, verlangen, wens) om iets te bereiken is er geen verhaal.
2. Een verhaal is een reeks gebeurtenissen (en gebeurtenissen moet je ruim opvatten...een dialoog is ook een gebeurtenis, een gedachte, een hersenspindel ook), verteld vanuit het verlangen die drang te realiseren, maar pas interessant doordat er **obstakels** zijn (innerlijk of extern). Het doel wordt niet simpelweg bereikt maar er moet voor worden geknokt. Een verhaal is een reeks ontwikkelingen, veranderingen, waarin de obstakels zorgen voor drama, conflict.
3. Elk verhaal leidt tot een einde, een oplossing, een **climax** ofwel crisis.
De obstakels worden - overwonnen (missie geslaagd – happy end),
 - niet overwonnen (missie mislukt – droevig einde) of het is
 - open einde (nog onduidelijk – kan een cliffhanger zijn)

Beleven versus beschouwen

Een verhaal werkt het sterkst als het verteld wordt vanuit het lichaam, dus de beleving, van de hoofdpersoon. Beleving omvat alles: waarnemingen, gevoel, gedachtes. Dus ook als in een roman de verzonden hoofdpersoon op zichzelf reflecteert, beleven we als lezer die innerlijke reflectie mee.

Als daarentegen de hoofdpersoon overduidelijk de spreker zelf is, is er geen sprake van die fabelachtige vrijblijvende identificatie met een verzonden situatie. Wel gaat de luisteraar net zo makkelijk mee met de beleving van de verteller, maar niet met de reflectie, de beschouwing. De hoofdpersoon is namelijk gewoon een verteller, een lijfelijk aanwezig mens, en haar of zijn reflectie verliest daardoor de magie – het wordt een mening, het wordt echt, het wordt waar. De luisteraar kan meegaan met de conclusie of niet, net als bij elke andere beschouwing.

Valkuil

Een story is een verhaal bedacht & verteld met een doel. Dat doel kan zo dominant zijn dat de schrijver/spreker als een beschouwer aanwezig is in het verhaal. Hij/zij legt de lezer/luisteraar (nog eens) uit wat hij/zij bedoelt, terwijl de lezer/luisteraar de portee al lang beleefd heeft.